

Dette avgjør når du kan male huset og behandle terrassen

Sola titter frem, våren er rett rundt hjørnet og mange får lyst til å gå i gang med vask og behandling av terrasse og fasade. Men starter du for tidlig, kan det påvirke resultatet negativt.

Av Iver Valkvæ/ifi.no

Når kan jeg starte med vedlikeholdsarbeid utendørs?

Vaske fasaden og terrassen: Vent til temperaturen holder seg over 5 °C hele døgnet. Da unngår du nattefrost som kan påvirke resultatet. Olje og beis terrasse: Vent til treverket er tørt nok. Oljebasert beis kan brukes fra ca. 5 °C, vanntynnet fra rundt 10 °C. Mål fuktigheten i treverket, den bør være 18 prosent, helst lavere. Male huset: Vent til treverket er tørt og temperaturen er stabil, gjerne rundt 15–20 °C. Overskyet vær gir best resultat. Unngå maling ved høy luftfuktighet, regn eller frost. Vanntynnede produkter bør ikke brukes under 5 °C. Mål fuktigheten i treverket med en fuktmåler, den bør være 16 prosent eller lavere. Husk å vaske først og grunne bart treverk.

Våren er høysesong for vedlikeholdsarbeid ute, og mange er raske med å finne frem vaskekost og malerulle når sola titter frem. Men det er ikke alt som bør gjøres med én gang.

For lave temperaturer, fukt i underlaget og ustabil vær kan gi et dårligere resultat, enten du skal vaske fasaden, behandle terrassen eller male huset.

Her er rådene fra ifi.no

Vaske fasaden og terrassen

Fasade- og terrassevasken er en viktig del av det årlige vedlikeholdet. Selv om gradestokken i noen deler av landet nå viser mange plussgrader midt på dagen, er det fortsatt kjølig om nettene. Den generelle anbefalingen er å vente til det er +5 °C eller mer gjennom døgnet før du går i gang.

Samtidig er det en fordel å ikke vente for lenge. Før treverket har tørket helt ut etter vinteren, sitter skitten løsere og er enklere å vaske bort. Det gjør vårrengjøringen mer effektiv. Vent derimot med videre behandling til forholdene er stabile, og treverket har tørket godt.

Vent også gjerne på en regnværsdag, regnet er nemlig til god hjelp når du skal vaske treverk. Har du planer om å vaske både fasaden og terrassen, er det lurt å ta fasaden først. Da unngår du at skitt fra fasaden spyles ned på den nyvaskede terrassen.

Skal du male fasaden eller olje og beise terrassen senere, bør underlaget alltid vaskes først for å sikre god heft og et jevnt resultat.

VASKE TERRASSEN: Regnet er til god hjelp når både fasaden og terrassen skal vaskes.

VASKE FASADEN: Tar du en husvask hvert år, så kan det øke levetiden både på farge, maling og treverk. Grønske og smuss skjemper fargen og tiltrekker seg fukt som på sikt kan skade treverket.

Olje og beise terrassen

De fleste steder bør du holde litt igjen med å beise eller olje terrassen. Vent til det har vært flere gode solskinnsdager, slik at treverket får tørket skikkelig. Det er avgjørende for at behandlingen skal fungere som den skal.

Et alternativ for å vurdere om treverket er klart, er å bruke en fuktmåler. Målingen bør vise maks 18 prosent fuktighet i terrassebordene. Du ser om det tørker opp ved å gjenta målingene over noen dager/uker. Er bordene impregnerte vil målingen kun gi en indikasjon, fordi impregneringssaltene kan forstyrre instrumentet. Nytt trykkimpregnert treverk kan normalt behandles etter et par måneder med godt tørkevær. Sjekk alltid leverandørens anbefaling.

– Er treverket fortsatt fuktig, får du ikke ønsket effekt. Produktet trekker ikke inn fordi porene er mettet med vann. Da får ikke behandlingen feste og vil lett flasse av, sier malermester Roger Fridheim i Flügger.

Han anbefaler å måle fremfor å gjette, særlig tidlig i sesongen.

– Ligger fuktigheten over 18 prosent, er det for tidlig å starte. Uten måleutstyr er det vanskelig å vurdere forholdene på våren, og da er det ofte tryggere å vente.

Å starte for tidlig kan fort bli bortkastet arbeid.

– Det er kjedelig å gjøre hele jobben, vaske, pusse og behandle terrassen hvis forholdene ikke er riktige. Da får ikke produktet gjort jobben sin, og i verste fall må hele jobben tas om igjen, advarer Fridheim.

TERRASSEN: Treverket må være tilstrekkelig tørt før behandling. Vask først, la det tørke godt og slip lett over. Bruk gjerne en fuktmåler for å kontrollere at fuktigheten er lav nok før du beiser eller oljer.

Male huset

Trenger husveggen et nytt strøk maling i år? Det viktigste når du maler fasaden er at treverket er tørt nok. Derfor er det lurt å vente til solen har fått varmet det opp. Det ideelle maleværet er rundt 20 °C og overskyet, med en RF (relativ luftfuktighet) på rundt 65 prosent. Sjekk alltid leverandørens anbefalinger for temperatur og forhold før du går i gang.

Det går fint an å male både når det er varmere og kjøligere, men lavere temperaturer gir lengre tørketid. Vanntynnede produkter bør ikke brukes når det er under + 5 °C ute. Lavere temperaturer kan få malingen til å fryse før den herder, eller forstyrre herdeprosessen slik at egenskapene til malingen forringes.

MALE FASADEN: Temperatur på rundt 20 grader og overskyet er perfekt malevær. Husk forarbeidet: vask, og grunn alltid bart treverk.

– Den vanligste feilen er at folk kun ser på temperaturen midt på dagen. Det må være minimum fem plussgrader gjennom hele døgnet, både i luft og i underlaget som skal males. Lav temperatur gjør at treverket tørker saktere, og dermed holder lenger på fuktigheten.

Er du usikker, bruk en fuktmåler for treverk. Ligger fuktigheten i treverket over 16 prosent, er det for tidlig å starte. Underlaget skal være tørt, rent og fast, sier malermester Kim Telle i Nordsjö.

– Kalde bygningsdeler, som rekkverk og utsatte detaljer, bør du vente lengst med å male. Dette skyldes at fuktigheten holder seg lengre inne i treverket, siden alle sider er eksponert for fukt. Rekkverk har mange kanter og kuttsider der fukt trenger inn og at alle sider som oftest er malt, noe som gjør at uttørkingen tar lengre tid. Starter du for tidlig og maler på et fuktig underlag, kan det føre til at malingen blærer og flasser av og dermed får overflaten kortere levetid, legger han til.

MÅL FØRTS: En fuktmåler er en rimelig investering som gir en reell indikasjon på hvor fuktig treverket er, i stedet for å gjette, og gjør det enklere å vurdere om det er trygt å male.

Tålmodighet

Det kan være fristende å starte utarbeidet så snart våren melder seg. Men både vask, behandling av terrassen og maling av huset er avhengig av riktige forhold for å gi et godt resultat.

Starter du for tidlig, risikerer du dårlig heft, skjolder og i verste fall at jobben må gjøres på nytt. Gir du huset noen ekstra uker nå, jobber du mer med forholdene, ikke mot dem. Lykke til!

Mer informasjon

- Flügger: <https://www.flugger.no>
- Nordsjö: <http://www.nordsjo.no>